

ԵՐԵՎԱՆԻ Մ. ՀԵՐԱՑՈՒ ԱՆՎԱՆ
ՊԵՏԱԿԱՆ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

**ԵՊԲՀ ՈՐԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ**

ԵՐԵՎԱՆ 2013

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ	3
2. ՈՐԱԿԻ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄԸ.....	4
3. ԵՊԲՀ ՈՐԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՍԿԶԲՈՒՆՔՆԵՐԸ.....	5
4. ԵՊԲՀ ՈՐԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐՆ ՈՒ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ.....	6
5. ԵՊԲՀ ՈՐԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈԼՈՐՏՆԵՐԸ.....	8
6. ԵՊԲՀ ՈՐԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՊԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ.....	10
7. ՈՐԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑՆԵՐԸ ԵՎ ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳԵՐԸ	16
8. ՏԵՐՄԻՆԱՐԱՆ.....	18

1. ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Երևանի պետական բժշկական համալսարանի (ԵՊԲՀ) 2011-2015թթ. զարգացման ռազմավարական ծրագիրը սահմանել է այն հիմնական ուղղությունները, որոնց հետևելու է Համալսարանը երկարաժամկետ հեռանկարում՝ իր առաքելությունը և հիմնական ռազմավարական նպատակներն իրականացնելու համար՝ տրամադրելով որակյալ կրթություն, բարձրորակ հետազոտություններ և որակյալ հանրային ծառայություններ: Այդ ռազմավարական նպատակներին հասնելու բանալին արդյունավետ և գործուն որակի ապահովման (ՈԱ) համակարգի ստեղծումն է, որը խարսխված է բարձրորակ կրթության, գիտական հետազոտությունների, ինչպես նաև ենթակառուցվածքների ու օժանդակ ծառայությունների վրա և ուղղված է Համալսարանի ու երկրի կարիքներին:

Համաձայն Եվրոպական չափորոշիչների և ուղենիշների՝ բուհի որակի ներքին ապահովման համակարգը պետք է պարունակի հետևյալ 7 հիմնական կառուցամասերը.

- որակի ապահովման ռազմավարություն, քաղաքականություն և համապատասխան ընթացակարգեր ու չափորոշիչներ,
- ծրագրերի և որակավորումների հաստատման, ընթացիկ մշտադիտարկման (մոնիթորինգի) և պարբերական վերանայման պաշտոնական ընթացակարգեր,
- ուսանողների գնահատման հետևողականորեն կիրառվող և հրապարակված չափանիշներ, կանոնակարգեր և ընթացակարգեր,
- դասախոսական կազմի կարողությունների գնահատման թափանցիկ մեխանիզմներ և չափանիշներ,
- կրթական ծրագրերի պահանջներին համարժեք ուսումնական և այլ աջակցող ռեսուրսներ,
- ուսումնական գործընթացի արդյունավետ կառավարման համար պատշաճ տեղեկատվության հավաքում, վերլուծում և օգտագործում,

- ծրագրերի և շնորհվող որակավորումների վերաբերյալ մշտապես նորացվող, անաչառ և օբյեկտիվ տեղեկատվության պարբերաբար հրապարակում:

ԵՊԲՀ ՈԱ համակարգի առաքելությունն է նպաստել Համալսարանի գործունեության հիմնական ոլորտներում (կրթություն, գիտություն և հանրային ծառայություններ) վստահության ամրապնդմանը և հավաստել, որ Համալսարանի շնորհած որակավորման աստիճանների որակն ու գործող չափորոշիչները պահպանվում, շարունակաբար բարելավվում և արդյունավետ կերպով կառավարվում են:

ԵՊԲՀ ՈԱ քաղաքականությունը կոչված է աջակցելու Համալսարանին՝ իր առաքելությունն ու ռազմավարական նպատակներն արդյունավետ կերպով իրականացնելու համար:

2. ՈՐԱԿԻ ՄԱՀՄԱՆՈՒՄԸ

ԵՊԲՀ ՈԱ համակարգում որակի հասկացությունը ենթադրում է «նպատակին համապատասխանություն» և «նպատակի համարժեքություն» սկզբունքների համատեղ կիրառում: Այսինքն՝ ԵՊԲՀ-ն, նրա կառույցներն ու գործընթացները որակյալ են, եթե համապատասխանում են սահմանված նպատակին: Մյուս կողմից, բուն նպատակները պետք է լինեն հիմնավորված և համարժեք բարձրագույն կրթության խնդիրներին:

Որակը որպես «նպատակին համապատասխանության» սկզբունք ընդգծում է համընդունելի չափանիշներին բավարարելու կամ համապատասխանելու անհրաժեշտությունը: Այստեղ ուշադրության կենտրոնում ընկած է Համալսարանի և/կամ կրթական ծրագրի մակարդակում գործընթացների արդյունավետությունը, որոնք ուղղված են սահմանված նպատակների իրականացմանը: ԵՊԲՀ առաքելությունը, նպատակներն ու խնդիրները որակի ապահովման «նպատակին համապատասխանության» մոդելի հիմնական ուղղորդիչներն են, քանի որ սահմանում են արդյունքների պլանավորման, մշտադիտարկման (մոնիթորինգի) և չափման շրջանակը: Դրանք նպաստում են նաև ներքին և արտաքին շահեկիցների հետ կապին:

Հետևաբար, ԵՊԲՀ ՈԱ համակարգում որակի չափանիշներ են ինչպես «նպատակին համապատասխանությունը» (այսինքն՝ սահմանված նպատակին հասնելու երաշխիքը), այնպես էլ՝ «նպատակի համարժեքությունը»

(այսինքն՝ ընտրված նպատակի պատշաճությունը, տեղին լինելը, ներքին և արտաքին շահեկիցների ակնկալիքների և պահանջների հաշվի առնելը): Վերջինս կարող է ապահովվել միայն միջազգային կրթական չափորոշիչների և աշխատաշուկայի հետ սերտ կապի պայմաններում:

3. ԵՊԲՀ ՈՐԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՄԿԶԲՈՒՆՔՆԵՐԸ

Ստորև ներկայացված են ԵՊԲՀ ՈԱ քաղաքականության հիմքում դրված հիմնարար սկզբունքները:

- 1. Համակարգային մոտեցում.** Համալսարանի գործունեության բոլոր ոլորտները՝ ուսումնական, գիտահետազոտական և վարչական, ենթակա են գնահատման և հաշվետվողականության:
- 2. Կենտրոնացված կանոնակարգում.** ՈԱ գործընթացների համար գործում են միասնական կանոնակարգային և ընթացակարգային հենք ու գնահատման չափանիշներ, որոնց հետևում են ուսումնական բոլոր ստորաբաժանումները: Այստեղ հիմնական համակարգող դերը վերապահված է Գիտական խորհրդին (ԳԽ), որն իրականացնում է համապատասխան աշխատանքների պլանավորումը, կանոնակարգային/չափորոշիչ փաստաթղթերի և ընթացակարգերի հաստատումը, ՈԱ նախատեսված գործընթացների վերահսկողությունը և արդյունքների քննարկումը: Այս խնդիրների իրականացման համար ԵՊԲՀ-ն ստեղծել է ԳԽ ՈԱ մշտական հանձնաժողով և ՈԱ վարչական կառույց՝ որակի գնահատման և ապահովման կենտրոն:
- 3. Գործընթացների ապակենտրոնացված իրականացում.** Առանձին առարկայական ոլորտներում կրթական չափորոշիչների և ծրագրերի ՈԱ գործընթացների համար պատասխանատու են ֆակուլտետներն ու ամբիոնները (կենտրոնները): ՈԱ ապակենտրոնացված գործընթացների համապատասխանությունը ԵՊԲՀ միասնական չափանիշներին ապահովվում է կանոնակարգային և ընթացակարգային միասնական հենքի, ՈԱ կենտրոնի ու ԵՊԲՀ ԳԽ և ֆակուլտետների գիտական խորհուրդների ՈԱ մշտական հանձնաժողովների միջոցով:
- 4. Ինքնագնահատում.** ԵՊԲՀ գործունեությունը գնահատվում է համաձայն սահմանված նպատակների իրականացման աստիճանի: ՈԱ ընդունված մոդելը ենթադրում է բոլոր գործընթացների պլանա-

վորման, իրականացման, գնահատման և բարելավման շրջափուլային իրագործում:

5. **Բարելավում.** ԵՊԲՀ ՈԱ համակարգը միտված է համալսարանում որակի շարունակական բարելավմանը և որակի մշակույթի ձևավորմանը: Ինքնագնահատումը և ուսանողների, շրջանավարտների ու գործատուների հարցումները դիտարկվում են որպես որակի շարունակական բարելավման կարևոր գործիքներ:
6. **Անձնակազմի ընդլայնված մասնակցություն.** ԵՊԲՀ-ն խրախուսում է դասախոսական և վարչական կազմերի ընդլայնված մասնակցությունը և խթանում անհատական նախաձեռնությունները ՈԱ և բարելավման գործընթացներում:
7. **Ուսանողների և արտաքին գնահատողների ներգրավում.** Ուսանողների, շրջանավարտների և գործատուների լիարժեք մասնակցությունը ՈԱ գործընթացներում համակարգի արդյունավետության հիմնական երաշխիքներից է, որը նաև Եվրոպական չափորոշիչների պահանջն է: Նախատեսված են տարբեր ոլորտներում նրանց մասնակցության հետևյալ ձևերը`
  - դասավանդման արդյունավետության վերաբերյալ ուսանողական հարցումներ,
  - ԵՊԲՀ-ում ստացած կրթությունից շրջանավարտների բավարարվածության հարցումներ,
  - շրջանավարտներից գործատուների բավարարվածության հարցումներ,
  - ինքնագնահատում բուհի, ֆակուլտետի և կրթական ծրագրի մակարդակում:

4. ԵՊԲՀ ՈՐԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐՆ ՈՒ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

ԵՊԲՀ ՈԱ համակարգի հիմնական նպատակներն են`

- երաշխավորել բարձր չափանիշների պահպանումը ԵՊԲՀ գործունեության բոլոր հիմնական ոլորտներում,

- ստեղծել կանոնակարգային և կազմակերպական հենք՝ ԵՊԲՀ-ի և նրա կրթական ծրագրերի որակի արտաքին գնահատման և հավատարմագրման համար, հաստատել կապ որակի ներքին և արտաքին գնահատման գործընթացների միջև,
- խթանել կրթության որակի շարունակական բարելավումը և որակի մշակույթի զարգացումը Համալսարանում,
- հնարավորություն տալ ԵՊԲՀ-ին հավաստելու ինքն իրեն, իր շահեկիցներին և արտաքին գնահատողներին, որ ՈԱ որդեգրած քաղաքականությունը, համակարգը և գործընթացներն արդյունավետ են գործում,
- ապահովել կրթության որակի վերաբերյալ ԵՊԲՀ հաշվետվողականությունը ուսանողների, գործատուների, հիմնադրի (Կառավարության) և ֆինանսավորող այլ կազմակերպությունների առջև,
- օժանդակել ազգային, տարածաշրջանային և միջազգային ՈԱ գործակալությունների և համալսարանների հետ կապերի ամրապնդմանը:

Սահմանված նպատակներից բխում են ԵՊԲՀ ՈԱ համակարգի հետևյալ խնդիրները՝

- համակարգված գործընթացների միջոցով աջակցել կրթական չափորոշիչների պահպանմանը, կրթական ծրագրերի ՈԱ-ը և շարունակական բարելավմանը,
- ստեղծել պայմաններ՝ կրթական ծրագրերի որակի ինքնագնահատումը և արտաքին գնահատումն ու հավատարմագրումը իրականացնելու համար,
- ՈԱ համար նախատեսել հաշվետվողականության ընթացակարգեր և նախաձեռնել համապատասխան գործընթացներ,
- ապահովել ՈԱ գործընթացների և ընթացակարգերի թափանցիկությունը, դրանցում ուսանողների և շրջանավարտների, հիմնական գործատուների և արտաքին փորձագետների գործուն մասնակցությունը,

- ձևավորել անհրաժեշտ նախադրյալներ և խթանող մեխանիզմներ տրամադրվող կրթության որակի շարունակական բարելավման համար,
- ապահովել, որ ԵՊԲՀ կրթական ծրագրերի որակը բավարարի բոլոր շահեկիցների ակնկալիքները, իսկ ԵՊԲՀ շրջանավարտները ձեռք բերեն գիտելիքներ և հմտություններ, որոնք պահանջարկված են աշխատաշուկայում:

5. ԵՊԲՀ ՈՐԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈԼՈՐՏՆԵՐԸ

ԵՊԲՀ ՈԱ համակարգում ներառված գործընթացները, մեխանիզմները, չափորոշիչներն ու ընթացակարգերը պետք է հնարավորություն ընձեռեն գնահատելու հետևյալ ոլորտների որակը:

1. **Կրթական ծրագրեր և դասընթացներ.** Կրթական ծրագրերի և դասընթացների մշակման և իրականացման որակը գնահատվում է համապատասխան ուղեցույցների և ընթացակարգերի միջոցով: ԵՊԲՀ կրթական ծրագրերի իրականացման որակն ու սահմանված նպատակներին համապատասխանությունը իրականացվում են ԵՊԲՀ ԳԽ-ի կողմից հաստատված «ԵՊԲՀ Կրթական ծրագրերի ընթացիկ մշտադիտարկման (մոնիթորինգի) և պարբերական վերանայման» կարգերով: Կրթական ծրագրի մշտադիտարկման առաջնային նպատակը ծրագրի իրականացման որակի և ռեսուրսների օգտագործման գնահատումն է, իսկ պարբերական վերանայման նպատակը՝ Համալսարանի առաքելության ու ռազմավարական նպատակների իրագործմանը և որակավորումների ճանաչմանը նպաստելն է:

Ծրագրի վերանայումը ներառում է ինչպես քանակական, այնպես էլ որակական վերլուծություն: Քանակական վերլուծությունը ենթադրում է ծրագրին առնչվող թվային տվյալների հավաքում և վերլուծում: Այդ տվյալները ներկայացվում են ինքնագնահատման զեկույցում: Որակական վերլուծությունը ներառում է երկու մաս՝ ինքնավերլուծություն, որը կատարվում է ծրագիրն իրականացնող

կառույցի կողմից և գնահատում՝ արտաքին փորձագիտական խմբի կողմից:

2. **Դասախոսական կազմ.** Դասախոսական կազմի որակի գնահատումը ներառում է որակավորումների, գիտական աշխատանքի և շարունակական մասնագիտական զարգացման վերաբերյալ չափանիշները: Որակավորման, գիտական աշխատանքի և շարունակական մասնագիտական զարգացման գործընթացներում ներգրավվածության վերաբերյալ նվազագույն չափանիշները սահմանվում են ուսումնական ստորաբաժանումների (ֆակուլտետներ, ամբիոններ, կենտրոններ) կողմից: Դասախոսական կազմին ներկայացվող պահանջները/չափանիշները մշակելիս հաշվի են առնվում ԵՊԲՀ դասախոսական կազմի մրցութային ընտրության, պաշտոնների տեղակալման ու առաջաջաման կարգերը և ընթացակարգերը:

3. **Դասավանդում և ուսումնառություն.** Դասավանդման և ուսումնառության որակի գնահատումը ներառում է հետևյալը.

- արդյունավետ գործիքների կիրառում, օրինակ՝ ամբիոնի վարիչի կողմից իրականացվող դասալսումները,
- ուսանողների կողմից դասընթացների և դասավանդման գնահատումը,
- դասավանդման պորտֆոլիոներ և գործընկեր դասախոսների գնահատումը,
- դասավանդման որակը գնահատելիս հաշվի են առնվում դասախոսների դասավանդմանը վերաբերող անհատական հանձնարարականների կատարողականը, նշանակումների և առաջաջամանների ընթացակարգերը և այլն,
- դասախոսների որակավորման բարձրացման և մասնագիտական վերապատրաստման բաժինները և ՈԱ կենտրոնը դասավանդման բարելավման գործընթացում ունեն խորհրդատվական և աջակցող դերակատարություն՝ դասախոսների շարունակական մասնագիտական զարգացման և դասավանդման կատարելագործման ծրագրերի իրականացման, դասավանդ-

ման ոլորտում գերազանցության մրցանակների տրամադրման միջոցով:

4. **Ուսանողների գնահատումը.** Ուսանողների ինչպես ընթացիկ (միջանկյալ), այնպես էլ եզրափակիչ գնահատման ՈԱ մեխանիզմների առկայություն: Արտաքին գնահատողների բացակայության պայմաններում, ամբիոնները պետք է մշակեն ուսանողների թափանցիկ գնահատման մեխանիզմներ, որոնք համահունչ են ուսանողների գնահատման ԵՊԲՀ ուղենիշներին: Դրանք առնվազն պետք է պարունակեն գնահատման հստակ չափանիշներ ու չափորոշիչներ և աջակցող ընթացակարգեր, որոնք ապահովում են ուսանողների գնահատման արժանահավատությունը և գնահատականների նշանակման հուսալիությունը:
5. **Օժանդակ ծառայություններ.** Ուսանողներին, ֆակուլտետներին, ամբիոններին և կենտրոններին մատուցվող օժանդակ ծառայությունների որակի գնահատումը, այդ թվում՝ նաև հաշվառման համակարգը, ներառված են ՈԱ համակարգում:
6. **Ռեսուրսներ և ենթակառուցվածքներ.** Ռեսուրսների և ենթակառուցվածքների որակի գնահատումը ներառում է լսարանների, գրադարանի, ընթերցասրահների, տեղեկատվական հաղորդակցման միջոցների, ուսումնական լաբորատորիաների ու համապատասխան սարքավորումների առկայության ու համարժեքության չափումները:

6. ԵՊԲՀ ՈՐԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

ԵՊԲՀ ՈԱ համակարգում ներգրավված հիմնական ստորաբաժանումներն ու կառույցները և նրանց միջև պատասխանատվությունների բաշխումը հետևյալն է:

1. **ԵՊԲՀ գլխական խորհուրդը.**

- հաստատում է ՈԱ քաղաքականությունը և ՈԱ ռազմավարությունը, ԵՊԲՀ տարեկան հաշվետվության շրջանակներում քննարկում է ՈԱ գործընթացների արդյունքները և առաջադրում բարելավման միջոցառումներ,
- իրականացնում է ՈԱ գործընթացների արդյունքների և ԳԽ ՈԱ մշտական հանձնաժողովի եզրակացությունների քննարկումն ու հաստատումը:

2. ԵՊԲՀ ռեկտորը.

- ղեկավարում է ԵՊԲՀ ՈԱ քաղաքականության և ՈԱ ռազմավարության մշակման աշխատանքները, ուղղորդում դրանց իրականացումը, ապահովում ՈԱ համակարգի ներդաշնակ գործառությունը, ինտեգրումը և փոխգործակցությունը ԵՊԲՀ կառավարման այլ մարմինների հետ,
- կառավարում է ԵՊԲՀ ինքնագնահատման գործընթացը:

3. Պրոռեկտորները.

- իրականացնում են ՈԱ համակարգի օպերատիվ կառավարումն ու վերահսկումը,
- ապահովում են ներգրավված հիմնական կառույցների միջև գործառական կապերն ու փոխգործակցությունը, մասնավորապես՝ ֆակուլտետների, ՈԱ կենտրոնի, ուսումնամեթոդական վարչության և առնչվող այլ ստորաբաժանումների միջև,
- կազմակերպում են ԵՊԲՀ ինքնագնահատման գործընթացը, ինքնագնահատման զեկույցի պատրաստումը և հաջորդող գործողությունների պլանավորումն ու վերահսկումը:

4. ԳԽ ՈԱ մշտական հանձնաժողովը.

- հանդես է գալիս որպես փորձագիտական և վերահսկողական մարմին, որը գնահատում է ՈԱ ընթացակարգերի և չափանիշների համապատասխանությունն ընդունված չափորոշիչներին,
- նախապատրաստում և ԳԽ հաստատմանն է ներկայացնում ՈԱ վերաբերյալ կանոնակարգային, ընթացակարգային և չափորոշիչ փաստաթղթերը, նոր և վերանայված կրթական ծրագրերի փաստաթղթային փաթեթները,

- ԳԽ հաստատմանն է երաշխավորում ՈԱ և գնահատման ընթացակարգերը, կրթական ծրագրերի չափորոշիչներն ու ուսումնական պլանները, ՈԱ-ն առնչվող կանոնակարգային և նորմատիվային այլ փաստաթղթեր:

5. ԵՊԲՀ ՈԱ կենտրոնը.

- ապահովում է կրթական ծրագրերի մշակման և իրականացման որակի հսկողությունը և ստուգում դրանց համապատասխանությունը սահմանված չափորոշիչներին,
- համակարգում և վերահսկում է ուսումնական ստորաբաժանումներում կրթական ծրագրերի ՈԱ գործառույթների և ընթացակարգերի իրականացումը,
- պատրաստում է ՈԱ ընթացակարգեր կրթական ծրագրերի մշակման, հաստատման, ընթացիկ մշտադիտարկման (մոնիթորինգի) և պարբերական վերանայման համար, հետևում և աջակցում է դրանց իրականացմանը ԵՊԲՀ ստորաբաժանումներում,
- կազմակերպում է կրթական ծրագրերի պարբերական վերանայման գործընթացները՝ ՈԱ ընթացակարգերին համապատասխան,
- պատասխանատու է դասավանդման և ուսումնառության որակի գնահատման գործիքակազմի (ուսանողական հարցումներ) մշակման համար,
- պատասխանատու է դասավանդման և ուսումնառության որակի գնահատմանն առնչվող գործընթացների համակարգման և իրականացման համար,
- գնահատում է դասախոսական կազմի ուսումնամեթոդական գործունեությունը և դրա արդյունավետությունը:

6. ԵՊԲՀ ֆակուլտետները.

- պատասխանատու են ֆակուլտետի մակարդակով ՈԱ և վերահսկման բոլոր գործառույթների կազմակերպման և իրականացման համար,
- կազմակերպում են ֆակուլտետի կրթական ծրագրերի մշակման, իրականացման, ընթացիկ մշտադիտարկման (մոնիթորինգի) ու

պարբերական վերանայման գործընթացները՝ ՈԱ ընթացակարգերին համապատասխան,

- ապահովում են անհրաժեշտ ռեսուրսներ (դասախոսական կազմ, լաբորատոր սարքավորումներ, ուսումնական գրականություն և այլն) և ուսումնառության օժանդակության այլ միջոցներ կրթական ծրագրերի հաջող իրականացման համար՝ ծրագրերի պահանջներին համապատասխան,
- կազմակերպում են ֆակուլտետի կրթական ծրագրերի ինքնագնահատումը և համապատասխան զեկույցի կազմումը՝ ծրագրերի տարեկան մշտադիտարկման (մոնիթորինգի), պարբերական վերանայման և ծրագրային հավատարմագրման գործընթացների շրջանակներում,
- ապահովում և վերահսկում են ֆակուլտետում գիտահետազոտական գործունեության որակը:

7. Ֆակուլտետների գիտական խորհուրդների ՈԱ հանձնաժողովները.

- վերահսկում են ֆակուլտետներում կրթական ծրագրերի մշակման, վերանայման և դրանց ՈԱ գործընթացների իրականացումը,
- վերահսկում են կրթական ծրագրերի պատշաճ ռեսուրսային և մեթոդական ապահովվածությունը,
- պատասխանատու են ֆակուլտետում ուսուցման ՈԱ և ներքին վերահսկման, ինչպես նաև Համալսարանի մակարդակով ընդունվող որոշումների հետևողական իրագործման հսկողության համար:

8. Ուսանողները.

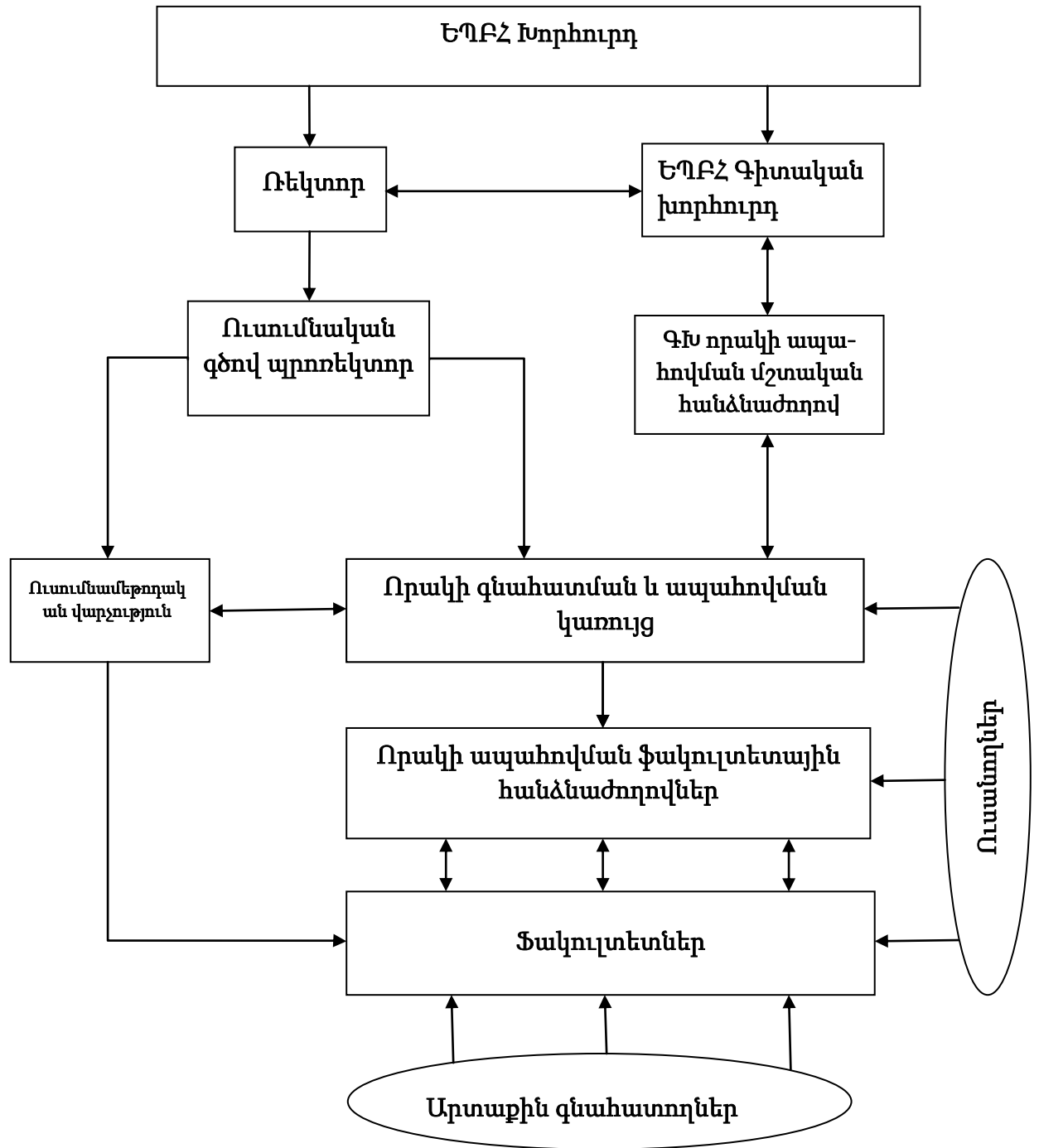
- ընդգրկված են ուսման որակի գնահատման գործընթացներում՝ մասնակցելով դասավանդման, ուսումնառության և գնահատման արդյունավետության վերաբերյալ ուսանողական հարցումներին և շրջանավարտների բավարարվածության հարցումներին,
- ընդգրկված են ԵՊԲՀ և ֆակուլտետների ԳԽ-ներում, ԵՊԲՀ ԳԽ-ի և ֆակուլտետների ԳԽ-ների ՈԱ մշտական հանձնաժողովներում,

- մասնակցում են ԵՊԲՀ ՈԱ գործընթացներին՝ որպես ուսանողական ինքնակառավարման մարմինների (ուսանողական խորհուրդ, ուսանողական գիտական ընկերություն և այլն) ներկայացուցիչներ,
- համաձայն սահմանված ընթացակարգի մասնակցում են ԵՊԲՀ ինքնագնահատման գործընթացներին և համապատասխան զեկույցի պատրաստմանը՝ որպես ինքնագնահատման աշխատանքային խմբի անդամներ:

9. Արտաքին փորձագետները, շրջանավարտները և գործատուները.

- կատարում են ԵՊԲՀ գործունեության, ՈԱ համակարգի և կրթական ծրագրերի արտաքին փորձաքննություն՝ ինստիտուցիոնալ և ծրագրային հավատարմագրման գործընթացների շրջանակներում,
- ընդգրկված են շրջանավարտների ավարտական ամփոփիչ ատեստավորման (ավարտական ամփոփիչ քննության և ավարտական աշխատանքի պաշտպանության) հանձնաժողովներում,
- ԵՊԲՀ նախաձեռնությամբ կարող են մասնակցել ուսանողների ընթացիկ և կիսամյակային գնահատման գործընթացներին,
- մասնակցում են ԵՊԲՀ-ում ստացած կրթությունից շրջանավարտների բավարարվածության հարցումներին,
- մասնակցում են ԵՊԲՀ շրջանավարտներից գործատուների բավարարվածության հարցումներին:

Նկ. 1-ում պատկերված է ԵՊԲՀ ՈԱ համակարգի կազմակերպական կառուցվածքը: Այն ցույց է տալիս համակարգում ներգրավված հիմնական միավորների և կառույցների հիերարխիկ կապը:

Նկ. 1. ԵՊԲՀ ՈԱ համակարգի կազմակերպական կառուցվածքը

7. ՈՐԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑՆԵՐԸ ԵՎ ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳԵՐԸ

ԵՊԲՀ ՈԱ ընթացակարգերը նպատակ ունեն պլանավորելու և կոնկրետ գործողությունների վերաձելու ՈԱ քաղաքականությունից բխող գործընթացները և ուղղորդելու դրանց իրականացման ընթացքը:

Ստորև ներկայացված են ԵՊԲՀ ՈԱ հիմնական գործընթացներն ու ընթացակարգերն ըստ առանձին ոլորտների:

1. Կրթական ծրագրերի ՈԱ.

- կրթական ծրագրերն ունեն հստակ սահմանված և հրապարակված նպատակ, ակնկալվող կրթական վերջնարդյունքներ և դասավանդման, ուսումնառության ու գնահատման ընտրված մեթոդներ, որոնք նպաստում են ուսանողների կողմից այդ վերջնարդյունքների ձեռքբերմանը,
- ծրագրերի ՈԱ-ը հիմնվում է ծրագրերի պլանավորման, մշակման արտոնման (նախնական հաստատման), անհրաժեշտ փաստաթղթավորման, ծրագրի առաջարկի փորձաքննության, պաշտոնական հաստատման, տարեկան մշտադիտարկման (մոնիթորինգի), պարբերական գնահատման և վերանայման ընթացակարգերի և ուսանողների ու շրջանավարտների հետադարձ կապի մեխանիզմների վրա,
- ուսանողները ներգրավված են ծրագրերի ընթացիկ մշտադիտարկման (մոնիթորինգի) և պարբերական վերանայման գործընթացներում (ուսանողների կիսամյակային հարցումներ և բավարարվածության ամենամյա հարցումներ, որոնք գնահատում են ծրագրերի և դասընթացների բովանդակությունը, ուսուցման մեթոդաբանությունը և ծրագրերի իրականացման որակը):
- ծրագրերի որակի գնահատման ժամանակ հաշվի են առնվում արտաքին գնահատողների կարծիքները,
- ՈԱ գործընթացներն առավել կենտրոնանում են այն ծրագրերի վրա, որտեղ հնարավոր է որակի անկման վտանգ (նոր բացված կամ շարունակաբար ցածր ցուցանիշներ ունեցող ծրագրեր):

2. Ուսանողների գնահատում.

- դասընթացի և առանձին ուսումնական մոդուլի յուրացման արդյունքների գնահատում (ընթացիկ և եզրափակիչ քննություններ),
- ծրագրի կրթական վերջնարդյունքների գնահատում (ավարտական ամփոփիչ ատեստավորում, որը ներառում է ամփոփիչ քննությունները և ավարտական աշխատանքի պաշտպանությունը),
- ուսանողների գնահատման գործընթացի վերաբերյալ ամենամյա ուսանողական հարցումներ՝ կիրառվող չափանիշների, ձևերի ու մեթոդների արդյունավետության գնահատման նպատակով,
- ուսանողների գնահատման գործընթացի վերաբերյալ դասախոսական կազմի պարբերական հարցումներ՝ կիրառվող չափանիշների, ձևերի ու մեթոդների արդյունավետության գնահատման նպատակով:

3. Դասախոսական կազմի ՈԱ.

- դասախոսական կազմի գործունեության արդյունավետության բազմաչափ գնահատում, որը ներառում է՝ ուսանողների կողմից դասախոսի գնահատումը (դասավանդման արդյունավետության վերաբերյալ ուսանողական հարցումներ), անմիջական ղեկավարի (ամբիոնի վարիչի) և գործընկեր-դասախոսների կողմից դասախոսի գնահատումը, ինչպես նաև դասախոսի ինքնագնահատումը,
- վերոնշյալ գնահատումների հիման վրա դասախոսների որակավորման բարձրացում և մասնագիտական վերապատրաստում,
- դասախոսական կազմի մրցութային ընտրության, պաշտոնների տեղակալման, տարակարգային առաջաձման և նյութական խրախուսման (մասնավորապես՝ դասախոսների տարբերակված հավելավճարների նշանակման) ընթացակարգեր:

4. Ուսումնական ռեսուրսների և օժանդակ ծառայությունների ՈԱ.

- կրթական ծրագրի պահանջներին՝ ուսումնառության ռեսուրսների որակական և քանակական բնութագրերի համապատասխանության գնահատում,

- ուսանողների կրթական և անհատական կարիքների բացահայտում և գնահատում,
- ուսումնական ռեսուրսների և օժանդակ ծառայությունների որակի գնահատում ուսանողների բավարարվածության վերաբերյալ ամենամյա հարցումների միջոցով, որոնք գնահատում են գրադարանի և ընթերցասրահների, համակարգչային սրահների աշխատանքը և համացանցի մատչելիությունը, լսարանների և ուսումնական լաբորատորիաների կահավորանքը, շրջանավարտների և կարիերայի կենտրոնի աշխատանքը, խորհրդատվական այլ ծառայությունների արդյունավետությունը,
- ուսումնական ստորաբաժանումներին տրամադրվող օժանդակ ծառայությունների որակի գնահատում՝ դասախոսական կազմի եռամյա պարբերականությամբ իրականացվող հարցումների միջոցով, որոնք գնահատում են համալսարանի ենթակառուցվածքներն ու դրանց կառավարումը, գրադարանի, ընթերցասրահների ու համակարգչային սրահների աշխատանքը և համացանցի մատչելիությունը, լսարանների և ուսումնական լաբորատորիաների կահավորանքը և այլն:

8. ՏԵՐՄԻՆԱՐԱՆ

- **Ինքնագնահատում** – փաստական տվյալների համակարգված հավաքման, ուսանողների և շրջանավարտների հարցումների, դասախոսների և ուսանողների հետ քննարկումների գործընթաց, որի արդյունքներն ամփոփվում են ինքնագնահատման զեկույցում:
- **Փորձագիտական գնահատում** – բուհի կամ կրթական ծրագրի որակի և արդյունավետության, կադրային-ռեսուրսային ապահովվածության վերաբերյալ արտաքին փորձագետների կողմից իրականացվող գնահատման գործընթաց:
- **Ծրագրի մշտադիտարկում (մոնիթորինգ)** - գործընթաց, որը դիտարկում է ծրագրի արդյունավետությունը՝ սահմանված նպատակներին և ակնկալվող կրթական վերջնարդյունքներին հասնելու տեսանկյունից և բացահայտում է ուսման որակի հետ կապված խնդիրները՝ բարելավելու:

վող անհրաժեշտ միջոցառումների իրականացման և լավագույն փորձի տարածման համար:

- **Ծրագրի պարբերական վերանայում** - գործընթաց, որով բուհը գնահատում է ծրագրի չափորոշիչների ու նպատակների ձեռքբերումը և փաստական մատուցման որակը՝ նրա իրականացման լրիվ ցիկլի արդյունքներով և որոշում ընդունում ծրագրի շարունակման նպատակահարմարության կամ ծրագրում փոփոխություններ կատարելու վերաբերյալ:
- **Չափորոշիչ** – սահմանված պահանջներ և պայմաններ, որոնց հիման վրա պետք է գնահատվի և ձեռք բերվի բուհի կամ կրթական ծրագրի անհրաժեշտ որակը՝ հավատարմագրվելու կամ լիցենզավորվելու համար:
- **Չափանիշ** – մակարդակի էտալոնային կողմնորոշիչ, որը բնութագրում է որոշակի խնդիրների և/կամ չափորոշիչի իրագործման աստիճանը:
- **Կրթական չափորոշիչներ** – պահանջներ գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների մակարդակի ու չափի վերաբերյալ, որոնք տվյալ ծրագրի շրջանակներում պահանջվում են ուսանողից՝ հայցվող որակավորման շնորհման համար:
- **Որակ** – բազմակողմ կատեգորիա, որն առնչվում է ինստիտուցիոնալ առաքելությանն ու նպատակներին, ինչպես նաև ընդունված չափորոշիչներին՝ տվյալ բուհի, ծրագրի կամ դասընթացի շրջանակներում: Կախված օգտագործման նպատակից՝ տարբերում են որակի տարբեր սահմանումներ՝ «որակը որպես գերազանցություն», «որակը որպես համապատասխանություն նպատակին», «որակը որպես բարելավում» և այլն:
- **Որակի ապահովում** - բուհի կամ կրթական ծրագրի որակի գնահատման, վերահսկման, պահպանման և բարելավման շարունակական գործընթաց:
- **Որակի ներքին ապահովման համակարգ** – կառավարման համակարգ, որով բուհը սահմանված ընթացակարգերի և մեխանիզմների օգնությամբ իրագործում է իր որակի ապահովման քաղաքականությունն ու խնդիրները:
- **Որակի բարելավում** – որակի կառավարման միջոցով որակի շարունակական բարձրացման գործընթաց:

- **Որակի կառավարում** - որակի բարելավման նպատակով բուհի կամ կրթական ծրագրի մակարդակում կանոնավոր իրականացվող միջոցառումների համակցություն:
- **Որակի վերահսկում** – բուհի կամ կրթական ծրագրի որակի ստուգման ներքին կամ արտաքին գործընթաց:
- **Որակի քաղաքականություն** – որակի ապահովման ասպարեզում բուհի ընդհանուր մտադրություններն ու սկզբունքները պաշտոնապես արտահայտող ձևակերպում:
- **Որակի մշակույթ** - որակի համընդունելի և ինտեգրացված սկզբունքների համակարգ, որը բնորոշ է բուհի կազմակերպական մշակույթին կամ կառավարման համակարգին:
- **Հավաստարմագրում** - գործընթաց, որով պետական (կամ հասարակական) լիազոր մարմինը գնահատում է բուհի կամ կրթական ծրագրի որակը՝ նախանշված նվազագույն չափանիշներին կամ չափորոշիչներին դրանց համապատասխանությունը պաշտոնապես ճանաչելու համար: Այն բաղկացած է երեք իրարահաջորդ փուլերից՝ ինքնագնահատում և համապատասխան զեկույցի կազմում, փորձագետների ստուգայց և գնահատում, գնահատման զեկույցի կազմում: